



Istungidokument

B9-0442/2023

16.10.2023

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

Hamasi põlastusväärsete terrorirünnakute kohta Iisraeli vastu, Iisraeli õiguse kohta kaitsta end kooskõlas humanitaar- ja rahvusvahelise õigusega ning humanitaarolukorra kohta Gazas
(2023/2899(RSP))

Jordi Solé, Francisco Guerreiro, Ignazio Corrao, Alviina Alametsä, Tineke Strik, Alice Kuhnke, Jakop G. Dalunde, Pär Holmgren, Bronis Ropé, Nicolae Ștefănuță, Grace O'Sullivan, Mounir Satouri, Saskia Bricmont, Piernicola Pedicini, Ernest Urtasun
fraktsiooni Verts/ALE nimel

B9-0442/2023

**Euroopa Parlamendi resolutsioon Hamasi põlastusväärsete terrorirünnakute kohta
Iisraeli vastu, Iisraeli õiguse kohta kaitsta end kooskõlas humanitaar- ja rahvusvahelise
õigusega ning humanitaarolukorra kohta Gazas
(2023/2899(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Iisraeli-Palestiina konflikti kohta,
 - võttes arvesse kõrge esindaja 7. oktoobril 2023. aastal Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust Iisraeli vastu suunatud rünnakute kohta ja tema pressiavaldust pärast ELi välisministrite mitteametlikku kohtumist 10. oktoobril 2023,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu liikmete 15. oktoobri 2023. aasta avaldust olukorra kohta Lähis-Idas,
 - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone Iisraeli-Palestiina konflikti kohta,
 - võttes arvesse alates 7. oktoobrist 2023 kõigi osaliste poolt Iisraelis ja okupeeritud Palestiina aladel toime pandud sõjakuritegude kohta tõendeid koguva ÜRO uurimiskomisjoni 10. oktoobri 2023. aasta pressiteadet,
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Volker Türki 10. oktoobri 2023. aasta avaldust,
 - võttes arvesse Araabia Riikide Liiga välisministrite 11. oktoobri 2023. aasta avaldust,
 - võttes arvesse ajakohastatud ELi suuniseid rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimise edendamiseks¹,
 - võttes arvesse 13. septembri 1993. aasta ajutise omavalitsuse korraldamise põhimõtete deklaratsiooni (Oslo kokkulepped);
 - võttes arvesse 2002. aasta Araabia rahualgatust,
 - võttes arvesse ÜRO eriraportööri 21. septembri 2022. aasta aruannet inimõiguste olukorra kohta alates 1967. aastast okupeeritud Palestiina aladel,
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste alaseid konventsioone ning rahvusvahelise humanitaarõiguse alaseid lepinguid, mille osalisriigid on Iisrael, Palestiina ja ELi liikmesriigid,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et 7. oktoobri 2023. aasta varahommikul korraldasid Hamas ja Palestiina

¹ ELT C 303, 15.12.2009, lk 12.

Islami Džihaad terrorirünnaku Iisraeli ja selle rahva vastu;

- B. arvestades, et pärast tuhandete rakettide tulistamist Iisraeli territooriumile murdsid Hamas ja Palestiina Islami Džihaad läbi Iisraeli sõjaväe valvepostidest ja Gazat ümbritsevast turvatarast või lendasid tõkkest üle motovarjude abil, sisenesid Gazaga piirnevatesse Iisraeli linnadesse ning tapsid meelevaldselt üle 1400 Iisraeli tsiviilisiku ja sõduri ning vigastasid veel tuhandeid; arvestades, et 7. oktoobri rünnakud on Iisraeli ajaloos kõige ohvriterohkemad;
- C. arvestades, et Hamas ja Palestiina Islami Džihaad röövisid Iisraelist vähemalt 150 inimest, kelle hulgas on palju tsiviilisikuid ja arvukalt ELi kodanikke; arvestades, et 9. oktoobril ähvardas Hamas pantvangid tappa, kui Iisrael ründab Gazat ette hoiatamata;
- D. arvestades, et alates 7. oktoobrist on Iisraeli armee pommitanud mitut tuhandet Hamasi ja Palestiina Islami Džihaadi sihtmärki ning visanud Gazale kuue päeva jooksul üle 6000 pommi; arvestades, et Gazas on hukkunud üle 2600 palestiinlase, 10 000 on saanud haavata ja üle miljoni Gaza elaniku, st pool Gaza sektori elanikkonnast, on sektoris seni ümber asustatud; arvestades, et Human Rights Watchi Iisraeli esinduse andmetel kasutatakse sõjalistes operatsioonides Gazas ja Liibanonis valget fosforit; arvestades, et vastavalt ÜRO Palestiina Põgenike Abi- ja Tööorganisatsiooni Lähis-Idas (UNRWA) andmetele on õhurünnakute tagajärjel hukkunud 14 ÜRO asutuse töötajat;
- E. arvestades, et Iisrael kehtestas 9. oktoobril Gaza sektori „täieliku piiramise“, millega katkestati elektri-, toidu-, vee- ja kütusetarned; arvestades, et Iisraeli ametivõimud on kutsunud Gazas elavaid palestiinlasi üles Gaza sektorist lahkuma, aga kõik piiriületuspunktid on suletud; arvestades, et 13. oktoobril nõudis Iisraeli sõjavägi 1,1 miljoni palestiinlase ümberasumist Gaza põhjaosast Gaza lõunaossa 24 tunni jooksul; arvestades, et alates 13. oktoobrist on sajad tuhandet palestiinlased põgenenud lõunaossa ja seadnud end jätkuvate õhurünnakute tõttu ohtu; arvestades, et Norra pagulasnõukogu peasekretär märkis, et selline ümberasumine ei ole võimalik ega seaduslik ilma turvalise tagasipöördumise tagatiseta, ning ÜRO peasekretäri pressiesindaja büroo hoiatas laastavate humanitaartagajärgede eest;
- F. arvestades, et Rafahi piiriületuspunkt Gaza ja Egiptuse vahel on endiselt suletud; arvestades, et teadete kohaselt lubatakse piiriületuspunkti kaudu Gazast lahkuda ainult mõnel välisriigi passi omanikul; arvestades, et Egiptuse Siinai poolsaarel hoitakse kinni mitmetest riikidest saadetud sadu tonne abi, kuni jõutakse kokkuleppele selle toimetamiseks Gazasse;
- G. arvestades, et Iisraeli ametivõimude andmetel on Gaza sektori lähedale paigutatud 300 000 Iisraeli sõdurit, kes valmistavad ette maismaarünnakut;
- H. arvestades, et alates 7. oktoobrist on Lõuna-Liibanonis toimunud mitu vägivaldset kokkupõrget Hezbollahi ja Iisraeli sõjaväe vahel;
- I. arvestades, et humanitaar- ja inimõiguste olukord okupeeritud Palestiina aladel on aastaid halvenenud, peamiselt Iisraeli poolt Palestiina alade pikaajalise okupeerimise ja seda toetava poliitika tõttu; arvestades, et Gaza sektorile kehtestatud 16-aastane ebaseaduslik blokaad ja korrapäraselt korduvad sõjalised sissetungid on toonud kaasa väga kriitilise humanitaar- ja sotsiaalmajandusliku olukorra ning peaaegu täieliku

sõltuvuse välisabist; arvestades, et Maailmapanga andmetel elab 53 % Gaza elanikest allpool vaesuspiiri; arvestades, et üle poole Gaza elanikkonnast on alaealised;

- J. arvestades, et pärast Hamasi võitu 2006. aasta Palestiina parlamendivalimistel, mida rahvusvaheline üldsus, sealhulgas EL, ei tunnustanud, võttis sõjaline rühmitus Gaza sektori vägivaldselt üle; arvestades, et Hamas valitseb Gazat autoritaarselt ning rikub süstemaatiliselt inimõiguste ja õigusriigi aluspõhimõtteid;
 - K. arvestades, et 30 aastat pärast Oslo kokkulepete allkirjastamist on Iisraeli ja Palestiina konflikt endiselt lahendamata ning okupatsiooni ja vägivaldsete vastasseisude jätkumine on põhjustanud tuhandete inimeste hukkamise ja mõõtmatuid kannatusi; arvestades, et 18. septembril 2023 märkis ÜRO Lähis-Ida rahuprotsessi erisaadik Tor Wennesland, et praeguse olukorra kiireloomulisus nõuab mõlemalt poolelt ja rahvusvaheliselt üldsuselt viivitamata uuendatud kohustuste võtmist ja tõhusamaid meetmeid, et pöörata ümber olukorra ohtlik halvenemine kohapeal, Palestiina omavalitsuse nõrkus ja pooltevaheline ebapiisav koostöö;
 - L. arvestades, et Euroopa Liit käivitas koos Saudi Araabia ja Araabia Liigaga ning koostöös Egiptuse ja Jordaaniaga 18. septembril 2023 New Yorgis rahupäeva Lähis-Idas rahu saavutamiseks, mille eesmärk on luua rahu toetamise pakett, mis maksimeeriks palestiinlaste ja iisraellaste jaoks rahust saadavat kasu;
 - M. arvestades, et Hamas ja Palestiina Islami Džihaad on kantud ELi terroristiloetellu; arvestades, et ei Hamas, Palestiina Islami Džihaad ega ükski muu määratud terroriorganisatsioon ega isik ei saa ELi rahalisi vahendeid; arvestades, et Euroopa Liit on peamine rahastaja Palestiina omavalitsuse ja UNRWA puhul, mis on Gazas tegutsev suurim ja vanim ÜRO asutus, mis osutab Palestiina pagulastele olulisi teenuseid;
 - N. arvestades, et Hezbollah on Iraani režiimi esindaja ning Islamivabariik toetab Hamasi relvade ja võib-olla ka väljaõppega;
 - O. arvestades, et Rahvusvaheline Kriminaalkohus alustas 2021. aastal sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude uurimist okupeeritud Palestiina aladel; arvestades, et 10. oktoobril 2023 kinnitas Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuratuur, et kohtu volitused kehtivad praeguses konfliktiolukorras;
1. mõistab kõige karmimalt hukka terroriorganisatsioonide Hamas ja Palestiina Islami Džihaadi julmad ja tahtlikud terrorirünnakud Iisraeli ja selle rahva vastu, mis põhjustasid enam kui 1000 inimese hukkamise ja kujutavad endast sõjakuritegusid; rõhutab, et sellistel koletutel tegudel puudub õigustus ja kõik nende eest vastutavad isikud tuleb vastutusele võtta;
 2. väljendab sügavaimat kurbust ja täielikku solidaarsust mõlema poole süütute ohvrite, nende perekondade ja lähedastega;
 3. kutsub Hamasi, Palestiina Islami Džihaadi ja Hezbollahit üles viivitamata lõpetama rünnakud Iisraeli vastu; kutsub mõlemat poolt üles viivitamata lõpetama vaenutegevus ja taotlema relvarahukokkulepet;
 4. on šokeeritud Iisraelist enam kui 150 pantvangi röövimisest ja väärkohtlemisest Hamasi

ja Palestiina Islami Džihaadi poolt ning nõuab nende viivitamatut, tingimusteta ja turvalist vabastamist; tuletab meelde, et pantvangi võtmine on rahvusvahelise õigusega keelatud;

5. märgib Iisraeli õigust end kaitsta; tuletab meelde, et seda õigust tuleb kasutada täielikus kooskõlas rahvusvahelise humanitaarõigusega;
6. väljendab kohkumust hukkunud tsiviilisikute kasvava arvu pärast ja on väga mures ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo avalduse pärast, mille kohaselt on juba selgeid tõendeid selle kohta, et viimatises vägivaldpuhangus Iisraelis ja Gazas võib olla toime pandud sõjakuritegusid;
7. nõuab tungivalt, et kõik osalised näitaksid üles vaoshoitust ja lõpetaksid viivitamata rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumised, sealhulgas otseselt tsiviilisikute vastu suunatud rünnakud, piiramise kehtestamine, ebaseaduslike relvade kasutamine, pantvangi võtmine, valimatud ja ebaseaduslikud rünnakud, sunniviisiline ümberasustamine ja kollektiivne karistamine;
8. väljendab muret selle pärast, et Iisraeli armee pommirünnakud Gaza vastu on ebaseaduslikud, kuna need on suunatud Hamasi ja Palestiina Islami Džihaadi sihtmärkidele, kuid on toonud kaasa juba üle 2600 hukkunu, 10 000 haavatut ja miljon põgenikku, kellest enamik on tsiviilisikud, sealhulgas lapsed; nõuab tungivalt, et Iisraeli valitsus lõpetaks sõjalise rünnaku Gaza vastu;
9. nõuab tungivalt, et Iisraeli valitsus lõpetaks viivitamata toidu, vee, elektri ja gaasi piiramise ning taastaks juurdepääsu neile ja tagaks, et need tarned, meditsiinivarud ja humanitaarabi jõuavad Gaza elanikeni; rõhutab, et kollektiivne karistamine on rahvusvahelise õiguse kohaselt sõjakuritegu; kutsub Iisraeli juhtkonda üles viivitamatult tühistama võimatu korraldus palestiinlastele asuda ümber 24 tunni jooksul; rõhutab, et sunniviisiline ümberasustamine ilma tagasipöördumistagatisteta on rahvusvahelise õiguse kohaselt sõjakuritegu;
10. kutsub Iisraeli ja Egiptust üles võimaldama humanitaarkoridore, et süütud tsiviilisikud saaksid Gazast lahkuda ning meditsiinitöötajad turvaliselt liikuda ja vigastatuid aidata; tuletab meelde, et sellised humanitaarkoridorid peavad hõlmama palestiinlaste õigust pöörduda ohutult Gazasse tagasi; kutsub ÜROd ja komisjoni üles pakkuma Egiptusele abi ajutiste pagulaste varjupaikade loomisel ja rahastamisel; kutsub Egiptust üles võtma Gazast pagulasi vastu; mõistab hukka Gaza ja Egiptuse vahel asuva Rafahi piiriületuspunkti pommitamise 10. oktoobril ning kutsub Iisraeli sõjaväge üles sellised rünnakud lõpetama;
11. palub Iisraeli valitsusel võtta ühendust pantvangide perekondadega ja kaaluda diplomaatilisi vahendeid pantvangide vabastamiseks ning hoiduda tegevusest, mis seab nende elu ohtu; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat (asepresident / kõrge esindaja) ja liikmesriike üles pakkuma Iisraelile abi pantvangide vabastamiseks diplomaatiliste vahenditega, võib-olla koostöös piirkonna asjaomaste partneritega;
12. tuletab meelde, et Iisraeli-Palestiina konflikt on kestnud aastakümneid ning vägivald on pidevalt sünnitanud uut vägivalda ja tugevdanud äärmuslasi; väljendab sügavat muret

selle pärast, et iisraellaste ja palestiinlaste vahelised suhted ja poliitiline dialoog on viimastel aastatel täielikult nõrgenenud ning Palestiina territooriumi pikaajaline okupeerimine, sealhulgas asunduste rekordiline laiendamine, suurenev asunike vägivald, lammutamised, maa konfiskeerimine ja elanike väljatõstmine, on tekitanud talumatu olukorra ja arvukaid inimõiguste kriise, millega tuleb kiiresti tegeleda; rõhutab, et vägivald, terrorism ja sellele õhutamise on Iisraeli-Palestiina konflikti rahumeelse lahendamisega põhimõtteliselt vastuolus;

13. nõuab tungivalt, et asepresident / kõrge esindaja ja liikmesriigid kasutaksid kõiki olemasolevaid diplomaatilisi vahendeid, et kutsuda osalisi viivitamata lõpetama vaenutegevus ja võimaldama tsiviilisikute kaitset, ning tuletaksid asjaosalistele meelde nende kohustust austada rahvusvahelist humanitaarõigust;
14. kutsub asepresidenti / kõrget esindajat ja liikmesriike üles tegelema praeguse konflikti algpõhjustega ning suurendama koostöös piirkonna partnerite ja rahvusvahelise üldsusega jõupingutusi läbirääkimiste teel kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse leidmiseks, tuginedes rahvusvahelisele ühisele arusaamale, et see pakub parimat võimalust püsiva rahu saavutamiseks, et lõpetada korduv vägivald ning võimaldada Iisraeli ja Palestiina poolel elavatel inimestel elada turvaliselt, vabalt, väärikalt ja võrdsete õigustega; kutsub asepresidenti / kõrget esindajat üles kasutama ära koos Araabia Riikide Liiga, Egiptuse, Jordaania ja Saudi Araabiaga algatatud rahupäeva Lähis-Idas rahu saavutamiseks, et taaselustada Araabia rahuplaan;
15. peab kahetsusväärseks, et komisjoni president von der Leyen reisis 13. oktoobril Iisraeli ilma Euroopa Ülemkogu mandaadita, ning on seisukohal, et asepresidendi / kõrge esindaja ja Euroopa Ülemkogu eesistuja tasakaalustatumad avaldused on paremini kooskõlas ELi pikaajalise seisukohaga toetada rahvusvahelist õigust ja leida konfliktile rahumeelne lahendus; kutsub kõiki ELi esindajaid üles järgima selles küsimuses kokkulepitud poliitikat ja raamistikku ning kordab, et kõik ELi institutsioonid peavad tegema kooskõlastatud jõupingutusi, et liikuda Palestiina Riigi ühise tunnustamise suunas kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse raames;
16. kutsub asepresidenti / kõrget esindajat, komisjoni ja ELi liikmesriike üles pakkuma Iisraelile igasugust meditsiinilist, psühholoogilist või tehnilist abi, mida ta võib vajada haavatud ja traumeeritud isikute olukorraga tegelemiseks riigis;
17. väljendab heameelt komisjoni 16. oktoobri teadaande üle, mille kohaselt ta kolmekordistab humanitaarabi Gazale, ja nõuab tungivalt, et rahvusvahelised rahastajad järgiksid seda eeskujut; nõuab tungivalt, et Iisrael ja Egiptus tagaksid abi andmise kohapeal kõigile abivajajatele; tuletab meelde, et Gazas elavate palestiinlaste suhtes on nii Hamas kui ka Iisraeli Riik juba pikka aega toime pannud inimõiguste rikkumisi;
18. rõhutab, kui oluline on Euroopa Liidu usaldusväärne arengu- ja humanitaarabi Palestiina rahvale kogu okupeeritud Palestiina territooriumil, mida antakse nii Palestiina omavalitsusele kui ka UNRWA-le; rõhutab, et Hamasi rünnakud ei ole põhjus kogu Palestiina rahvale antava ELi arenguabi tühistamiseks või peatamiseks; võtab teadmiseks komisjoni teadaande vaadata läbi Palestiinale antavad ELi vahendid ning nõuab kindlalt, et see läbivaatamine toimuks kiiresti ja heas usus ning tulemustest antaks Euroopa Parlamendile aru; tuletab meelde, et kõigi ELi ametlike esindajate

teadaannete puhul tuleb järgida nõuetekohast institutsioonidevahelist protsessi, mis kehtib selliste otsuste tegemise ja teatavaks tegemise kohta; mõistab sellega seoses hukka naabruspoliitika ja laienemise voliniku toime pandud tõsise rikkumise;

19. kordab muret Islamivabariigi ja selle vägivaldsete valitsusväliste osalejate võrgustiku destabiliseeriva rolli pärast Lähis-Ida piirkonnas laiemalt; kutsub kõrget esindajat / asepresidenti ning liikmesriike üles jätkama kõigi asjakohaste vahendite kasutamist, et suurendada survet Iraani revolutsioonilisele kaardiväele ja võidelda tõhusalt nende hävitava tegevuse vastu nii kodu- kui ka välismaal;
20. nõuab, et EL ja liikmesriigid toetaksid kõiki algatusi, mille eesmärk on tagada vastutusele võtmine rahvusvahelise humanitaar- ja inimõigustealase õiguse rikkumiste eest Iisraelis ja okupeeritud Palestiina aladel, eelkõige toetades Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tööd, mille volitused hõlmavad rahvusvahelise õiguse kohaseid kuritegusid, mille on toime pannud kõik praeguse konflikti osalised; rõhutab, et karistamatusega tegelemine peab olema rahvusvaheliste jõupingutuste alus, et tagada tee elujõulise lahenduseni, kuna inimõiguste eiramine ja karistamatuse säilitamine on toonud kaasa vastastikuse ebainimlikustamise;
21. tunneb muret konfliktiga seotud valetabe ja vägivaldsete piltide leviku pärast suhtlusvõrgustikus X; tuletab meelde, et digiteenuste määrusega pannakse sellistele platvormidele nagu X juriidilised kohustused ebaseaduslik sisu kiiresti eemaldada;
22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi eriesindajale Lähis-Ida rahuprotsessis, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, ÜRO Lähis-Ida rahuprotsessi erisaadikule, Knessetile ja Iisraeli valitsusele ning Palestiina omavalitsuse presidendile.